Пролетаред ёшу мэлэлта, ёлэкэ!

РЙА ТЭЗЭ

ОРГАНА КМ ПК ЭРМЭНИСТАНЕ
„ЛЭЗ ЭЮЗЭЧ" ОРЧЧЙЛ ЧЦЛ ЧЁЪЬЧЛЛЙР
„РЙА ТАЗА" ОРГАН ЦК КП АРМЕНИИ

№ 18 (1246) Пенщшом, 2-е марте сала 1961 Цимот 2 капик

Щер'бандьна

Бена мисаркырьна ӷрарел ӷбр'ат'а ПКТС 21-е т'ырщи у бь сэрййаи ӷэбандьна плана h'эптсалне к'омала ӷрарел Пленума Комитэ'зэна ПКТС йанваре голэк мэзьнэ. Эwе р'е нишани т'омамйк хобат'иед малhэбуна жалето гбндитие кьр у нбрс дани пешйа сэрwертиед колхоза, дирекчиед совхоза у т'эшкилэтед wано партиа с'wгьын, wэки хобата хwэ дhа р'ьяд бэдно т'эшкилькрьне, мэщал у р'езервед кб колхоз у совхозэд hэна бб т'омами бьдно хобтандьне у wелетда ӷоранина hасьлота малhэбуна гбндитие бь чапэкэ мэзьн бьдна эедэкьрьне. Эна йока мэщалэка фбрэ, wэки р'эwаще мэрьвед советие, кб ч'ьдас дьчэ эедэ дьбэ, бь т'омами бе р'эзнкьрьне.

Хобат'иед малhэбуна гбндитие бь достанинед W0т'эне хwэйи с'ьизва р'бй'агр бунэ, ӷwэта хwэ дббаро кьрьно, эпда сосиалистие фронкарьна у чь яь хоэе wан те дьбьн, wэки пределанинед партиае у h'бкбмэте бона дhа пешдабърьна h'оиу ч'ьдэед малhэбуна гбндитие бь р'усчити бьфодиньи. Бе эщда h'эмцмэ'тиеда гэлэк бэнэ пешванед ӷоранине, т'эшкилэдред к'омал у мерхаед хобата малhэбуна гбндитие. Бенале Н. С. Хрущов к'элма хwэйи нпенчмеда пешванед малhэбуна гбндитие, кб пер'бандьна wано гэлэк сала hайа, навкьр чаwа пшлан, ед кб р'йа алг'ӷарнед хобате нишан дьбьн.

Чawа h'аймwанэтхwайкьред р'есгубликад мэ, бена жи жк р'есгубликае ӷор, ӷорhоӷа достанинед ч'елэхбэна колхоза сэр наве Сталинэ нэh'ийа Шайумйане Ашхен Аветисйанеда заньи. Хобатийа м'ирфэта достэ'моз бь сайа хобата хwэйа баш наwэки мэщи сэзандькрьйа у бубэ в'ббапийа h'аймwанэтхwайкьред р'есгубликае у голэк жь ж бин дьбьн. Бона ачьлнед хобатийа пеш ож лайнэи наве Мерхаед Хобата Сосиалистие бу у хобат'ared нэh'ийа Шайумйане ож бжартьи, чawа депутата Совета р'СС Эрмэнистанейа Т'аwрябьлиэ. Эwе ган дйа, wэки исал жь hэр ч'елэхке 6.000 кг шир бьстино.

Колхоза сэр наве Н. С. Хрущов ль нэh'ийа Калининое (сидр Г. Авдалйан— т'эвбуе пленума йанваре) сала пар бориданред хwэйа сосиалистие аине эедэкьрьна ӷоранина hасьлота h'аймwанэтда бь р'усчити ӷоланд. h'аймwанэтхwайкьред ве колхозе бь достанинед хwэйа сала 1960-ва hеса набьн, эwэнда бона h'ӧрэта qбр'ат'а партиаеЬ 22-а лоща сосиалистие ӷрокьрьна у соз дана, wэки сала 1961-е гоит бь 26,5 сэлэфа, шир бь 19,6 сэлэфа у hека 3,5 цара жь сала пар эедэтьр бьфрошиз дэwлэте.

Чэwэкэщна колхоза гбндие йоктембере эь нэh'ийа Йоктемберйане Эада С'юр эва 12 сала ферма ч'елэкэла ӷолэбэна. Эwе нава wи wэ'дэйда щер'бандьна хабатейо мэзьн достанийэ у h'аймwанэтхwайкьред ве колхозе сэре ве сонд дьхбн. Эаде сала пар борщe хwэ бь р'усчити ти ӷоланд, ӷэwса 2.600 кг к'ьвшкьри, жь hэр ч'елэкэке 3.500 кг шир стонд, де нисэ тэи дайэ жь hэр ч'елэкэке 4.000 кг шир бьстино. Чёлэкэщна пешванед хwэйа с'ьизва р'бй'агр Сэргисйан Алмасе Мкртчйане у Эайт'уна Ибо дбкэ, wэки эw жи инна ве ӷоранина шир эедэ бьдьи.

Пэмббецкрьред нэh'ийа Вецне дб сала пай hэя бэри пэмббецкрьред р'есгублйкаейа майин бориданред хwэйа сосиалистие аине фротана пэмббда жь wэ'дэ зутьр у эедэ ӷоланден. Галэк жь wана бунэ hоете хобата хwэ, ӷawа. wэки, хлэдока кб Р'яна Сэг'ономйан сэрк'ирие де дбка. Хобатиед ве халэфоке бь сайа р'ьяд бещаркьрьна чапэ-нийа пэмбб жь hэр hектарке дьвса 21-центнере к'ьвшкьри, 41 центнер пэмбб стонди. Сала 1960 сьлдбещкьред нэh'ийа Ахурйане, т'ушбещкьред нэh'ийа Шамшадине бефсур хобатни у бориданред хwэйа сосиалистие аине эедэкьрьна ӷоранина сьлед шкьр, т'туне у hасьлота малhэбуна гбндитейэ малиица ӷоланден.

Ибати ниша hатйи, wэки wан колхоз у совхозэд р'еспублйкаеда, аь к'б щер'бандьна пешванна массан дьбьи, wэра шбхбн ти hа пешда дьчэ. Ажа масалэ, колхозед Верин Хат'унарде у Месаморе (нэh'ийа Эцмиазине) цинаре hэвьи. Са-па пар сэwертийэ колхоза Верин Хат'унярде у т'эшкилэта партиаеЬ э'wльин р'ьяд сэрк'ари аь хбата колхоза кьрьи, щер'бандьна пешвана р'ьяд дина хобате у жь hэр hектарке 33 центнер пэмбб стонд, де сэрк'ард колхоза Месаморе ӷат гбh нодана сэр ve хобате, мэщал у р'езервед хwэ а'ак нодана хобатьне у лэмд жи жь hэр hектарке т'оне 12 центнер пэмбб стондьн. Колхозед майна колхоза гбнде Месаморейэ пащдамайи р'еспублйкаеда кем ниньи.

Сэрwертиед колхоза у т'эшкилэтед партиаебэ э'wльи, ӷорган партиае, советие у малhэбуна р'еспублйкаейэ гбндитейэ сэрк'ар ӷорке мэщалед ӷорэ бьэ'фриньи, wэки щер'бандьна hэр хобатчики, hэр колхоз у совхозэке бьбэ арэитийа т'эмамйа хобатчиед малhэбуна гбндите, жж'т'бйа hинькьрьна хбата пеш. Эна ve бббэ мэщалэка баш, wэки р'еспублика мэ бькарбэ сала 1961-е ӷоранина гоит бь'ьнэ 86 h'эзэр тонна (к'ана h'эйwаwате сэг'), ле йа шир 350 h'эзэр тонна, hьмбэри сала пар исал йна зэ'ф нан, пэмбб у hасьлота малhэбуна гбндитейэ майин бьдэ wэдет у бь ван достанинаа бэрбь qбр'ат'а партиаеЬ 22-а бэ.

(ТАСС)

Э'ЙДА 40-САЛИЙА ГЭРЩСТАНА СОВЕТИЕ WE МАЙЕДА БЕ ДАРБАЗКЬРЬНЕ

Сэдртийа Р'СС Гэрщстанейэ Т'эwрэбйлиэ, Совета Министрэд р'еспублйкаэ, Комитеа Морк'эзнейэ Партиа Комунистейэ Гэрщстане ӷрар кьрьно, wэки э'йда 40-салийа р'еспублйкаеда т'эсгиqбкьна Дигwана Советие у т'эшкилэбуна Партиа Комунистейэ Гэрщстане исал 12-е майе дорбазкьри.

(ТАСС)

пешвана h'эмйар'а

Дэрhэqа дачекьрьн у п'аккьрьна т'эшкилкьрьна к'ьр'уна продуктед малhэбуна гбндитие алие дэwлэтеда у т'аккьрьна т'эшкилкьрьна фротана продуктед малhэбуна колхозвана у колхозайэ гбндитиейэ зедэ

Комитеа Морк'эзнейэ ПКТС у Совета Министрэд Т'РСС ӷрар qбэуькьри ӷорhоӷа дачекьрьн у п'аккьрьна т'эшкилкьрьна алие дэwлэтеда у т'аккьрьна т'эшкилкьрьна фротана продуктед малhэбуна гбндитие алие дэwлэтеда.

Жь сала 1961-е дастиекьри к'ьр'ина h'эбе нан, культурэд техникие, гошт, шир, продуктед малhэбуна гбндитиейэ майин у цийате хан сэр h'име пайманет колтрактаеа ve бенэ мисаркьрьне. Бь wана т'эмбэ дьдьно колхоза у совхоза бона продуктед кб лазьми дэwлэтенэ.

Пайманет контрактаеае ve бенэ гредане бь wэ'дэ дб сала т'этанэ пешц сала (бь п'аразкьрьна сэр сала) сэр h'име планед к'ьр'ина продуктед малhэбуна гбндитие алие дэwлэтеда у сэр h'име планед пешдабърьна ӷоранина малhэбуна колхоз у совхозайэ гбндитиейэ перспективне.

Бона ve йаке, кб нэh'ийата сэрк'арие аь т'эшкилькрьна к'ьр'ина h'ому продуктед малhэбуна гбндитие у цийатхае бьлыи лазьмайи пешца hатйи, кб инспекциед дэwлэтейэ к'ьр'ине т'эшкилэн.

Инспекциа дэwлэтейэ к'ьр'ине ve бе т'эшкилькрьне нэh'ида (йа нэh'ие), йане бона дб ӷ йа эедэ нэh'ийа (йа орг'ономйан'ийа Инспекторе дэwлэтейэ сэрокэ ve сэрк'арие аь инспекциае бьиэ, е кб к'ономэка инспекторед wийа к'ьр'ине ve hабэ бь ви h'эсаб—инспекторэк бона 3—7 малhэбуна (колхоза, совхоза).

Инспекторе дэwлэтейи сэрокэ у инспекторед к'ьр'ине хбата хwэда ve бьи банцур'а органед бэрокьрьнейэ маза, т'арwолата у р'еспублйкаеда (р'еспублйкед автоном) бьи, де р'еспублйкед т'ӷарнеда, к'идэре т'арэвэкьна марза т'бйо—ve бьи банцур'а органна бэрокьрьнейэ р'еспублйкеда бьи. Эwана тена к'ьшшкьрьне у залкьрьне эь алие органед марза, т'арwолата у р'еспублйкайэ бэрокьрьнейэ Жюртотйа.

Лазьмаи пешца hатйи, wэки р'ах инспекторе дэwлэтен к'ьр'инейи Сэрокэ шеwра hэрт'ьми т'эшкилэн. Гэроке сэдред колхоза, директоред совхоза, сэрк'ared малhэбуна щер'бандьне—пишанкьрьне у директоред нцьтк у дэстчеканед qбэукьрьне, ед кб qбэукьрьна продуктед малhэбуна гбндитие тиньно серн, нана т'эшкила ve шеwредабьи.

Б'эсабе колхоз у совхозайи к'бтаси, бона продуктед малhэбуна гбндитие, кб эwана ve бьфрошиз дэwзэте, бь qэйде к'ьшшкьри эь алие wан нцьта у дэстчеханада ve бе дорбазкьрьне, ед кб ve продуксиае qбэуь дьбьи.

Ӷраеда тер'а те дитьне, wэки бона хобате н'ешканзед (агроном, зоотехник у ед майи) бaш у бса жи мэрьвед малhэбуна гбндитейэ щер'бандьи бьбжерьи у бьшиньи инспекциед дэwзэтейэ к'ьр'ине.

Коммэрэзнед Партиаед Комунистине у Советед Министрэд р'еспублйкаеда т'ӷадие гэроке мисаркьри дачекьрьн у т'эшкилькрьна апарата бэрокьрьне аь синоред р'эӷома хобатчиед апарата р'еспублйкаед т'ӷафиейэ сэрwертийейэ т'омрида у wер'а т'эзайи гэроке h'есаб h'ьдьи, wэки халэфоке зедэ бенэ hьлане у р'эӷома т'эшкила административние—сэрwертьне т'эшкилэтед р'еспублйкаейэ мэйинда бе кбртьрьне.

Комитеа Морк'эзнейэ ПКТС у Совета Министрэд Т'РСС ӷрар qбэукьрьи ӷорhоӷа п'аккьрьна т'эшкилькрьна фротана продуктед малhэбуна колхозвана у колхозайэ гбндитиейэ зедэда.

К'ьр'ина продуктед зедэ жь колхозвана у биилед майин ve бе ӷорбазкьрьне бь ӷимэте wанр'а ӷалькьри, жь колхоза сэр h'име комиссеи, анагори ve ӷайлабуне кб колхозэр'а hабэ у 75 сэлэфе ӷимэте продуктайэ т'эшкьри, чawа аванс дьдьно wапа. Т'эwи дана Сентросойзе, wэки сэр h'име демократие р'эх т'ӷафед hэвалтиед нэh'ийа, марза, т'арwолата, р'еспублйкайэ хэрщькрьне у р'эх Сентросойзе сексиаед автоном сазьи, бона фьротана продукта (жь к'ьси малhэбуне). Сексиа ve бена сэр'ариькрьне жь алие шеwре у сэрwертиеда, ед кб аванси ӷанунэма кооперасиа хэрщькрьне ve бенэ т'эшкилькрьне. Бхтийари дана сексиа, wэки дастчеханед (т'эшкилэтед) к'ьр'ине-фротане у ед майи вэкьи бона инасарькрьна операсиаед к'ьр'инфротане.

Сларэна Сентросойзе, wэки продуктед малhэбуна гбндитие, кб кооперасиед хэрщькрьне дьк'ьр'ьи. бажар у аванед н'алада, бэре с'wльи сукед колхозиед у бса жи г'ор'а кооперативйэ к'ьр'ине-фротанейэ-спесиализасиакьрьнда жь терйтория сука дор, бьфрошьи.

(ТАСС)

Т'эмашэгэһа hобелйание

Н'эта йна жи мохлуqэтийа п'айт'эхт гбйдарйа мэзьн дьэ сэр т'эмашэгэһа ә'франдьнед ньькьлъ'ешед Эрмэнистанейэ hобелйание. Wэкэ 30 h'эзар мэрьв йди чуно т'эмашэгэйе.

Ихайи ла'ьда дорбазйуйи—26-е февралэ ӷалок марьва дина хwэ дано т'эмашэгэйе. Wе р'оже к'ьтъбе Комморэ'зэна ПКЭ пешьи hэи. Пз. Н. Заробйан, сэдре Совета Министрэд Р'СС Эрмэнистане. Бэ. А. Е. К'очинйан, к'ьтъбе Комморэ'зэна ПКЭ ӷбда hэв. Ь. М. Баг'дасарйан, к'ьтъбе Комморэ'зэна ПКЭ hэв. Г. А. Тер—Гэзарйанс, сэдре Шewра малhэбуна Р'СС Эрмэнистанейэ цмэ'тие hэв. Е. Т. Ассатрйан чуна т'эмашэгэйе.

Сэрк'ared Партиа Комунистейэ Эрмэнистане у h'бкбмэта Р'СС Эрмэнистане ду мезьзьрьна т'эмашэгэйе бзвед сэдртийа Т'ӷафа шьькьлъ'ешед Эрмэнистанер'а сэйбот кьрьи. Wэкэте сэйботе hатьно я'ьшькьрьне эw ачьлнед фбра, ед кб шьькьлъ'ешед р'еспублйкае достанинэ ль шбхбзе ә'франдьнед т'эзада бь т'эмаед wэ'дэ шьhа, ль бльцькрьна hостатийа хwэйа сьиэ'т'ариеда у бса жи щерго фььр hатьи готьне дорhоӷа кемасиед ә'франдьнед wанада.

Wэхте сойботе дорhоӷа щерго ньрсед фордза хобордан, ед кб ә'франдьнед шькьлъ'еи у векэчиед мэр'а гредайинэ дь ve щер'ьдриеда, йа кб те кьрьне бона дhа пешдабърьна малhэбуна р'еспублйкаейэ цмэ'тие. hэто я'ьшькьрьне, wэки лазьмэ шькьлъ'ешед мэ дhа бь актини т'эни шбхбзе мисаркьрьна ӷраред Пленума Комморэ'зэна ПКТС йанварейэ т'ӷарицйьи у бь бqэwэти шькьлъ пешванед ӷоранине—wан шэмданед мэ у хобата wэнэ э'ӷатие нишандьи.

(АЭТ)

Qәwәта достийа щмаә'тайә мәһ'кәм

Дости хәбәрәкә зә'ф хwәшә, бона мә гьшка һ'әлал у ә'зизә. К'идәре кӧ дости т'ӧнәбә, мәрьв т'ӧ wәхта хwә сәрбәст ньнарә һ'әсабкә.

Дости, брати у щинарти садьq мәрәме жийина т'әмамийа щмаә'та хәбәтк'арә.

Сәйасәтийа партиа мә дәрһәqа пьрса мләтиеда, бона чекьрьна комунизме wәлате мәда щики мәзьн дьгрә. Партиа Комунистие т'ьме дьк'әвә т'әфәк'урйа мәһ'кәмкьрьна дости у братийа щмаә'тед советие, чьмки әw дости у брати һ'име Дәwләта Советиейә.

Щмаә'та Т'Р'СС-йә п'ьр'мьләт бьн бәйраqа сәйасәтийа ленинийейә мләтие һ'әму зинава гһиштйә дәстанинед мәшур. Нәһ'иед кӧ wәхте п'адшатийа Урьсетеда пашда дьман, нһа гӧлвәданә у пешда дьчьн. Бь сәрк'арийа Партиа Комунистие у һ'ӧкӧмәта Советие, бь к'омәкдарийа бред мәйә урьс т'әмамийа р'еспубликаед мә бунә ощахед сәнайе, малһәбуна гӧндитие, културиейә ә'йни. Әм һьлдьн т'әне Әрмәнистана Советие. Wәхте һ'ӧкӧмдарийа п'адшатийа Урьсеге, Әрмәнистан qәрахәки wейи һәри пашдамайи бу. Ле бь сайа р'еволйусиа Октйабрейә Сосиалистиейә Мәзьн, бь сәрк'арийа Партиа Комунистие у р'енишандайина Ленине мәзьн нһа әw буйә р'еспубликәкә сәнайе, малһәбуна гӧндитие, култураейә пешдачуйи.

Әрмәнистане бәри р'еволйусиае һ'әму тьшт жь wәлате дәрәкә дьстәнд, ле нһа р'еспубликаеда сәнайа к'имиае, машинәчекьрьне, металургиа р'әнги, материалед чекьрьне, дәстчеханед сәнайа свьк у хӧрәк һәнә. Бәре Әрмәнистанеда qәт идарәкә хwәндьна бльнд у мәк'т'әбе гӧндайә орт'ә жи т'ӧнәбун, ле нһа р'еспубликаеда 11 идаред хwәндьна бльнд, 37 техникум у гәләк мәк'т'әбед п'ешәкзание һәнә, wанда жь 29 һ'әзар хwәндк'ари ведәтьр дьхуньн. Әгәр сала 1913-а Әрмәнистанеда 73 дохтр һәбун, ле сала 1959-а әw р'әqәма гһиштә 4.200 мәрьви, йане һәр 450 мәрвир'а дохтрәк дьк'әвә.

Бред мәйә әрмәнир'а т'әвайи р'еспублика мәда мләтед адрбещан, урьс, к'ӧрд у ед майин жи дьжин, ед кӧ т'әви бред хwәйә әрмәни гһиштнә дәстанинед бльнд. Бәри р'еволйусиае qәза Әрмәнистанеда т'әне чар мәк'т'әбе адрбещан һәбун, wанда 18 дәрсдара дәрс дьдан, wан мәк'т'әбада 398 шагрта дьхwәнд, әв мәк'т'әбана жи бьн һ'ӧкӧме р'ӧһ'аниеда бун.

Ле нһа wи алида һ'ал лап тәһәрәки дьнейә. Сала хwәндьнейә 1960—1961 р'еспубликаеда 157 мәк'т'әбед адрбещана һәнә, wанда 18,5 һ'әзар шагьрт дьхуньн у ӧса жи 39 мәк'т'әбада зар'ед әрмәни у адрбещана т'әвайи һин дьбьн.

Әлифбае к'ӧрди wәхте советиеда пешда һатйә, сәба wе йәке жи калед к'ӧрд дьбежьн «Болшевика зман да мә». Р'еспубликаеда бь змане к'ӧрди газет у к'т'еб нәшьр дьбьн, бь змане к'ӧрди һәрр'о р'адио хәбәр дьдә у ӧса жи мәк'т'әбада зар'о змане к'ӧрди һиндьбьн. Бь р'әqәмәкә мәзьн qиз у хортед к'ӧрда Москвае, Ленинграде, Киеве, Бәк'уе у щиед майинда дьхуньн.

Т'әмамийа щмаә'та советие ван дәстанинед р'еспублика мәйә гӧлвәдайир'а к'ӧбар дьбә, чьмки һәр дәстанинәкә һәр р'еспубликәке дәстанина һ'әму щмаә'тед советиейә. Әw шә'дәтийа достийа щмаә'тед wәлате мә дьдә, дости, йа кӧ жь пола жи мәһ'кәмтьрә.

Достийа щмаә'тед советие wәхте шәр'е Wәт'әниейи Мәзьнда зә'ф зәлал һатә к'ьвше. Щмаә'тед днйалке, жь wе достийа щмаә'та советиейә мәһ'кәм зәндәгьрти у ә'щебмайи ман. Һәма әw достийа щмаә'та у т'фаqдарийа wан бу, wәки дьжмьне дәвхун к'ор'п'уч'кьр у щмаә'та мә бәрбь алт'ндарийа т'ариqийә мәзьн бьр.

Һәр мәрьвәки днйалкер'а ә'йанә, wәки пәй шер'р'а чьqас бажар, гӧнд, аван, завод, фабрикә, мәдән у ед майин һатьбунә к'афк'ункьрьне, лазьм бу кӧ әw нава wә'дәки кьнда бьһатана дасәкинандьне. Бь сайа достийа щмаә'тед мәйә мәһ'кәм әw бринед малһәбуна щмаә'тие к'әwйан у пешданинед планед дәwләте жь wә'дә зутьр һатьнә qәдандьне.

Достийа щмаә'та ӧса жи wәхте р'акьрьн у бещәркьрьна хwәлийа хам у хопанда зә'ф р'ьнд һатә к'ьвше. Бь сайа wәт'әнһ'зи у братийа щмаә'та мәйә qәwин, бь сайа хәбата qиз у хортед wәлетә нәһевшанди нава 2—3 салада 36 милион һектар хwәлийа хам у хопан һатә р'акьрьне у бещәркьрьне у әwе хwәлие әк'не п'ьр' да. Аwа qәwәта достийа щмаә'тед мә чийә...

Нһа wәлате мәда бона миасәркьрьна һәр qрарәкә партиае у һ'ӧкӧмәта мәйә ә'зиз мәрьвед советиейә жь мләтед башqә-башqә бь һәвр'а дьк'әвнә нава ләща сосиалистие у борщдариед хwә зедә дьqәдиньн. Мәсәлә: пәмбӧбещәркьред Адрбещане, Узбекстане у Т'урк'менстане һәвр'а к'әтнә нава ләща сосиалистие у wана пешданинед хwәйә плане зедә qәдандьн. Хәбатчиед дәстчеханед сәнайейә К'утаисие, Ленинакане у Кировабаде, нәһ'иед Г'укасйане—Богдановкае, Ещеван—Qазахе, Һоктембрейан—Махарадзе, Мег'рие—Ордубаде, Горис—Лачине у ед майин һәвр'а к'әтьнә нава ләща сосиалистие, алиһәв дькьн у борщдариед хwә бь р'успити дьqәдиньн. Гәло эва фәр'ьһ' достийа щмаә'та надә к'ьвше? Һьлбәт, әw йәк хут достийа братийә.

Һәв. Н. С. Хрушчов дәрһәqа достийа щмаә'тада нава хәбәрданәкә хwәда гот:

«Салед ду шер'р'а сәр ә'рде Т'әтәрстане, Башкириае, марза Куйбишеве дәст бь дәрхстьна мәдәнед нәфтейә мәзьнә т'әзә кьрьнә... Хәбатчиед Бәк'уейә нәфте алие дәрхстьна нәфтеда к'омәкәкә мәзьн данә wан...Эва йәка хут достийа щмаә'тед wәлате мә дьдә к'ьвше».

Газа кӧ жь Адрбещане дьчә Т'билисие у те Ереване һатйә навкьрьне «К'әмбәра достие».

Хәбатк'аред wәлате мәйи п'ьр'мьләт бона миасәркьрьна qрарed Пленума Коммәрк'әзиа ПКТ'С йанваре (сала 1961) һәвр'а к'әтьнә нава ләща сосиалистие у борщдариед т'әзә һьлданә сәр хwә, wәки бь дәстанинед хәбатейә т'әзәва бәрбь qӧр'лт'а ПКТ'С 22-а бьн.

Нһа хәбатк'аред р'еспублика мә мала бращмаә'тед советиеда т'әвайи шәр'к'арие дькьн, wәки плана сала һ'әвтсалиейә сьсйа жь wә'дә зутьр бьqәдиньн.

М. Байрамов

К'ЕЛМА ҺӘВАЛЕ Н. С. ХРУШЧОВ ЛЬ ПЛЕНУМА КОММӘРК'ӘЗИА ПКТ'С БЬ БРОШИЙУРӘКӘ БАШQӘ ҺАТИӘ НӘШЬРКЬРЬНЕ

Нәширәта литератураа дәwләтейә сәйасәтие брошийура бь к'елма һәвале Н. С. Хрушчов ль Пленума Коммәрк'әзиа ПКТ'С 17-е йанваре сала 1961 «Хwәшкьрьна һ'але щмаә'те у пьрсед дһа пешдабьрьна дәранива продуктед малһәбуна гӧндитие» нәшьркьр.

Тиража брошийуре милион һ'әбә.

(ТАСС)

Бәрбь qӧр'лт'а ПКТ'С 22-а

П'ала комбината сәр наве В. И. Ленинә һәвьрмьш (нәһ'ийа Шаһумйане) Анаһид Мовсисйан бона һ'ӧрмәта qӧр'лт'а партиаейә 22-а к'әтйә ләще у плана хәбата хwәйә р'оже бь 123—125 сәләфа дьqәдинә.

Шьклда: А. Мовсисйан wәхте хәбате.

Фото йа **Вл. Чатоев**

Машинәчие пеш

Һакоб Чернаморйан депоа Ленинаканейә электрок'ешада зува чаwа машинәчи дьхәбьтә. Бь сайа хәбата хwәйә нәһевшанди, мә'рифәта ажотьна к'упед машине, һәвалһ'ьзие у дьлсахйа хwә әwи нава колектива депоеда навәки һ'ӧрмәтли qазанщ кьрйә. Әw һәрт'ьм нава ч'йа у гәлиед Лор'ие у П'әмбәкеда машина фәсал дажо, баред малһәбуна щмаә'тие wә'дәда дьгһинә щи. Машинәчие ә'йан машина хwә т'ьме р'ьнд у т'әмьз хwәй дькә.

Депоа электрок'ешада гәләкар'а т'әвайи ӧса жи Чернаморйан бу ӧзве бригада хәбата комунистие. Әw нһа бь мәсәла машинәчиед wәлетә пеш дьхәбьтә у нава ван һәрдӧ мәһе исальда 5 машинед граник'еш ажотйә. Чернаморйан бона һ'ӧрмәта qӧр'лт'а ПКТ'С 22-а борщ һьлдайә сәр хwә, wәки норма бәза р'ожейә орт'ә бь 2,6 сәләфа, йа зучуйина техникае бь 8,2 сәләфа зедәкә.

А. Мирао

Әме бь ә'нйа вәкьри бәрбь qӧр'лт'е һәр'ьн

Фаруг', Зилфигар, Һабиб Абасовед бра кәрие пәзе колхоза гӧнде Аг'к'әнде ль нәһ'ийа Ег'егназоре хwәйдькьн.

Әгәр иро артела мәда 1.500 пәзи зедәтьр һәйә, әw гьшк сайа Абасовед брайә, бәре ә'wльн Фаруг'ә,—колхозван дьбежьн,—әw т'әне сәрwере ферме нинә, әw һьм шванә, һьм бәйт'арә...

У р'асти жи, Фаруг' нә т'әне шӧхӧле хwә занә, ле же һ'ьздькә. Әw фә'мдькә, кӧ чь лазьми һ'әйwанәтә.

Щарәке тьштәки һә qәwми. Бәрхван жь ч'йе вәгәр'иабун гӧнд. Ишкева бу ә'wрави. Бруске леда. Шлоп'ер'а т'әвайи тәйрок бари. Бәрх врдә—wеда р'әвин Фаруг' бе эгләкьрьи т'әк—т'әве бәрх ажотьн, wьра гәлие к'ур бу, п'әлед wи т'икбун.

Тә'ри к'әтә ә'рде. Сәр чәнд гава qәт тьштәк нәдьһатә к'ьвше. Бәрх анщах пешда дьчун.

Wе дәме нһкева кәвьрәк жь щи ләqийа, гьлорбу у һат qайим льнге Фаруг' к'әт. Әw ә'рде к'әт у хәр'ьqи. Wәхте Фаруг' һатә сәр һ'ьше хwә у дәсте хwә да льнге хwә пе һ'әсйа, wәки льнге wи шкәстийә. Бәрх иди гелида бун у жь бе у сәрме шкәвтеда ст'ар бьбун.

Т'әне сбе шәбәqе бәрхван сәрwере ферме дит. Глие wи пешьн бун:«Бәрка һ'әсабкә, бьнһер' хwә ӧнда нәбунә!»

Wәхте зайина пез әw щие хwәда т'ӧщара р'әһ'әт р'унане. Wи чахи әw бәре т'әзәбуйи qәбул дькә, wана әв дьдә, хwәйдькә.

—Фаруг', бьләзинә, мик чәтьи дьзе.

Фаруг' хwә дьгһинә щи.

Колектива сеха завода Ереванейә дәзгәчекьрьнейә сәр наве Дзержинскийә бәрәвкьрьне бь сайа хәбата хwәйә баш наве сеха хәбата комунистие стәнд.

Шьклда: сехеда дәзгед т'әзә бәрәв дькьн.

Фото йа **П. Пог'осйан**

Гәләк мәрьв тенә Аг'к'әнде, wәки жь һ'әйwанәтхwәйкьрье щер'банди һинбьн. Зе аг'рие вра сәдред сәрwертиед колхоза, сәрwеред ферма у п'ешәкзан т'оп бьбун. Әwана чунә ферме дина хwә дане, жь гомед т'әмьз, кәрие пәзе к'ок, һ'ьжмәк'ар ман. Ф. Абасов дәрһәqа хәбата хwәда гот:

—Нозьдәһ салә, wәки әз пез хwәйдькьм, 12 сала әз шване щергәван бум. Нава хәбатеда әз һини хwәйкьрьна һ'әйwанәт бумә. Ле йа һәрә фәрз әw хәмхӧрийә, шӧхӧле хwә гәрәке бь дьл у щан һ'ьзкьн. Хәбатчиед ферма мә гли данә, wәки исал жь һәр сәмәр'ә пәз 105 бәрха бьстиньн, һридайина һәр пәзәке бьгһиньн 2,5 килограми. Дәбр т'ера пез дькә. Мә агрегата пәзбьр'инейә электрикие п'ойдәкьрйә. Шван ише хwә заньн. Әме бь ә'нйа вәкьри бәрбь qӧр'лт'а партиае 22-а бьн.

Х. Һарут'йунйан

(Мqаләдарә АӘТ')

ЦӀВАТЕД КОЛХОЗАЙӀЭ Ӏ'ЭСАБДАЙИ—БЖАРТЬНЕ

Р'езерва бь т'ӘмамИ бьднэ хэбате

Колхоза гӧнде Шамуйнаево (ноӀ'ийа Аларане) нава колхозе гэзэка Элэгэзеда колхозэке пешь. Ова мэнд сала эм берӀ-дарицӀ хУэӀа согласитне алие ледэлъра-ца дараннна Ӏаельота малӀобуна гӧнди-гнеда дьрэлнэ у ноӀ'ида цие пешьс дьго. Хобатчед колхозе бь сайа хобата хэийо баш сала 1960 бь достанинед бльцда дадан у иӀа эи ӧрмота хуэ-нобилизасиакьрьне у дьцӀ'диньи, ваэи иеал дараннна Ӏаельота малӀобуна гӧнди-гите бь чаноэа мэлъи бьднэ зедэкрьне.

Нава сидре сэрчертийа колхозе Ноя. Ӧ'рӧуте К'ьлэи у ӧса эи колхознава цвата колхозэкӀ'эсабдайи—бжартьне-да Нома дэрЬэда ван достанинед колхоза хуэда хобэрдан у дано к'ьвше, ваэи колхозеда эк'идайина културед Ь'абе нан у дараннна Ӏаельота Ь'эйчанэт эп'ет-ведо бийо. Ч'елэкдэнет колхозэйӀэ пеш сала 1960 вкь нэр ч'елэкэке дэчеэ 1.550 килограмед к'ьвшкьри, 1.750 кг шир стандьи, жь нэр пээке дэчеэ 2,5 кг-ьи плане тер'а дити, 2,8 кг Ьри Ьатэ стандьне. Бона сазкьрьна бьнга дэбреи-нэй'кэи эи мэцалед форэ Ьатьнэ э'ф-раидьне. Бона хуэйькрьна Ь'эйчанэт-вэстане 500 тонна гиЬа у 220 тонна сан Ьатйэ лодкьрьне у 250 тонна жи силос Ьатйэ э'эльрьне.

Сэрчере ферма иез Садре Абас цвата-гот, ваэи алие пэлхойкьрьнда мэцалед колхоза ваэа бан Ноне у эи дькарьи жь ви ч'эдае малЬэбуна дьа ээ'ф к'ьре бьстинь. Ови жь нале хобат-иед ферме сан ха, ваэи иеал жь Ьар пээке 3,2 кг Ьри у жь сэмэр'э ви 104 борэа бьстинь. Сэрчере ферма ч'елэка Мамое Хьлэ да с'ьше, ваэи чаЧа хуэйькрьна Ь'эйчанэта эвстане, бса эи эайина Ь'эйчанэте гьр у Ьуп р'ьид Ьатйэ т'эмкилкьрьне, ваэи ч'елэкдэнет колхозе борщ ьЬдаэе сэр хуэ, дэчеэ 1.750 кг сала нар, иеал жь Ьар ч'елэкэке 1.800—1.850 кг шир бьстинь.

Бригадире бригаль дэнте Усьбе Каке у колхозэнака Офое Хальэ, Каке Э'до, Лалие Дэчреи у гэлэкед майин сэрчертийа колхозе бона че йэке критикьрьи, ваэи 60 сентнер т'ӧхъме корнган нэгинандийа конциена дэчлэте, Ь'эта иЬа хуэр'а трактор у р'ерэ'ш достиэхьтэ, мэцал нобатьнэ э'франдье, ваэи т'эмамийа Ӏаельота жьна нава дараннна колхозэ-да бьнэ хобате у тьштед майин.

Бона ньланна ксмасийа цвате фар Ӏабулькр у сэрчертийа колхозе бжарт.

Ь'. Фарьэ

Слесарь стансиа Степ'ановаейӀэ т'элькьрьне—техникне Г. Манучарйан бона Ь'ӧрмэта цӧр'эт'а ПКТС 22-а к'эйӀо лэще у норма хобата хуэйӀэ р'ӧ-жье бь 130—135 салэфа дьрэлнэ.

Шьнлда. Г. Манучарйан матор'а тракторе т'эзэ дькэ.

Помбббецюркьред колхоза Айгешате ль ноЬ'ийа Эцимизине борщ ьЬдаэе сэр хуэ, ваэи иеал жь Ьар гектарэка чандьнийа помбб 45 сентнер помбб бьстинь. Бона ве йэке ви эвана гӧндайина мэзьи дапине сэр т'эмкьрьна т'ӧхъм помбб дьнйер'ьи.

Шьнлда: помббецюркьред колхозе т'ӧхъме помбб дьнйер'ьи.

Кемасийа зутьрэке бьднэ ньланне

Чьлэс эи эьвстан гэлэки иэк'шинэ, де дисэ колхозед ноЬ'ийа Т'алине нибе моЬа мэрте дэст бь чандьнийа бнape дькьи. Бь Ь'эсабдэнда ве йэке ЬЬна колхозед ноЬ'ийа Т'алине т'бдарэке чандьнийа бнape р'ьид дитьнэ, чаЧа мэзьи, колхозед гӧндед Нор Арт'ике, Сорике, Сэмакасере, Гусере, Зарицдае у чэнд колхозед майин.

Колхоза Нор Арт'ике 400 сентнер т'ӧхьм т'эмкьрьнйэ у гиЬандийа конциена дэчлэте, механизаторед колхозе 4 трактор, 6'етан у машинед малЬэбуна гӧндитнейӀа майин т'эзэкьрьне, бь чаноэа мэзьи сиЬатхуэзийа щи гӧЬастьне дэнте. ЧаЧа колхоза Нор Арт'ике, бса эи колхозед Жоре к'ьвшкьри бона мисаорькрьна сра-ред Пленума Коммарк'эина ПКТС йайнаре мэцалед форэ э'франдье, ваэи бь т'ьн-дарэке дэст бь чандьнийа бнape бЬьи. Ваэа сраркьрйа кӧ иеал мэзила културед нан бь 15—20 салэфа зедэ кьи. Бона ве йэке ви ваэа т'ӧхъме хуэ р'эмэ кьрьи у гиЬандьне конциена дэчлэте.

Ле Ь'эйф, ваэи Ь'эму колхозед ноЬ'ие мина ван колхоза т'бдарэке чандьнийа бнape ндиньи у бь т'эмами ноЬ'и бона чандьнийа бнape ьазьр ипне. Ера ньре бэре э'ъЬли дэрЬэда т'ӧхъмэлэ. Жь 2.687 сентнер т'ӧхъме гэнъи, кӧ колхозед ноЬ'ида Ьайо, Ьар т'эне 646 сентнер, жь 3.130 сентнер т'ӧхъме щи, т'эне 268 сентнер, жь 2.165 сентнер т'ӧхъме корнган, т'эне 550 сентнер у жь 552 сентнер т'ӧхъме зэгэрэк т'эне 42 сентнер Ьатьнэ т'эмъкьрьне у эи гиЬандьне конциена дэчлэте. Колхозед ноЬ'ие Ь'этан иЬа т'эне 4.000 тонна цИатхуэзийа щи гӧЬастьне нава дэвийа, ле дэрЬэда цИатхуэзийа мэзьнида т'ӧ тьштэк ноЬатийэ кьрьне.

Сэрчертиед колхоза, т'ӧхъмэлэтед партизае у Советийэ ноЬ'ийа Т'алине гэрэке мэцалед форэ бь'ьринъи у кемасиед кӧ нава т'бдарэкидтьна чандьнийа бнapeда Ьона, зутьрэке бьдна Ььлане, бь т'эмкилдэри дэст бь чандьнийа бнape бькьи у бь достанинед хобатийэ пешьа борбь ӧр'эт'а партиейӀэ 22-а бьи.

С. Дзет'йан

Слесарь стансиа Степ'ановаейӀэ т'элькьрьне—техникне Г. Манучарйан бона Ь'ӧрмэта цӧр'эт'а ПКТС 22-а к'эйӀо лэще у норма хобата хуэйӀэ р'ӧ-жье бь 130—135 салэфа дьрэлнэ.

Шьнлда. Г. Манучарйан матор'а тракторе т'эзэ дькэ.

ӀӘРӘ ФӘРЗ

Гэлэк т'эзэвапед колхоз у совхозейӀэ дараннне—Т'эмгэлед илепуме дэрЬэда вчьлхед хуэда хобэрдан. Дакладчийа у мэрьвед майин дэрЬэда гэлэк у гэлэк шеипанед майинда илепумеда хобэрдан. Нана к'ема хуэда Н. С. Хрущ'ов мэхте дэрЬэда достанинед колхоза Калинов-кеда хобэрда, ӧ Ь'эдмед бан ишпанда.

Ме колхозе бэр Ьэр сэр гектаре хуэалне-ва 160 сентнер гонт у 758 сентнер шир да.

К'е ире ишана дэрЬэда помббецюрь-кьра узбек Турсуна Ахуновэка' Ьар бригада ие жь Ьэр гектарэка 100 гектара 42 сентнер помбб стонт. Ови ЬЬна йэда к'ьвше, ваэи бригаде ина милион манати зедэтЬр (бь ш'эре т'эзэ) к'эр да колхозе.

Бригада механизаторе марэа ВоронежейӀэ навдар Н. Ф. Мануковскн, йа кӧ бона бещюркьрьна кукуруз у кулутред майини механизасиа комплекснне р'ьк'ьи дьго, шӧхӧле механизасиакьрьна фермеи эи ньлда сэр хуэ. Бь масала Н. Ф.

Достибуи «Р'йа т'эзэ» № 16

Шэмданед кӧ р'е нишан дьдьн

Достанинед пешюэна гэрэке бьбна нмуш, бьбиз шэмэн, ед кӧ р'йа р'аст нишан дьдьн бона бсхсфнкьрьна дэрэша дараннне бльнд Ьэр бригадэкеда, Ьэр ферменда, Ьэр колхозине у совхозэкеда.

(Жь ӧрэра Илэнума Коммэрк'эина ПКТС йайнаре).

☆ ☆

Мануковскн у А. В. Гигалов колхоз у совхозэда бь Ь'эзэра хэлэрэк у бригадед механизасиа комплекснне Ьатьнэ т'эмкилкьрьне. Хэлэрэка Г. Ф. Жудрое трактористе, жь колхоза «Победа»-е ль марэа Могилйове, жь Ьэр гектарэке 1.165 сентнер мэсса кукурузейӀэ шиио бь к'эзава борэнньр. Ови хобата 70 марэка кьр. Бона Ь'ӧрмэта цӧр'эт'а ПКТС 22-а ве хэлэрэке борщдьри ьЬдаэе сэр хуэ, ваэи Ьэр гектарэке 1.200 сентнери нокемтр масса кукурузэ шиио бь к'эзава сэр 110 гектара борэнка.

Дь Украинне кукурузебщюркьред Днепропетровске щюр'ьрине дьки бона жь Ьэр гектарэке 50 сентнер Ь'абе кукуруз борэнньи. Ӧ'ватэ бан Меркаса Хэ-бата СоснаистнейӀэ дбщар Е. А. Долинйуке йнки ьЬдьи. Хэлэрэка же жь Ьэр гектарэке 167 сентнер Ь'абе кукуруз у 900—1000 сентнер масса шии стандьнйэ. Пленумэда Е. А. Долинйуке гот, ваэи хэлэрэка же сала 1961-е же Ь'эзэр тонна Ь'абе кукуруз бьстинэ.

Мерэаса Хабата СоснаистнейӀэ дбщар М. Х. Саиченке, ч'елэкдэна дэ мэрэа Сэмэке гот, ваэи иар эиче жь Ьэр ч'е-лэкэке 36 ч'елэкед, кӧ эи хуэйӀэ-ьи 6.462 килограм шир стандьйэ. Бона Ь'ӧрмэта цӧр'эт'а ПКТС 22-а колхозе-вана навдар сраркьрйа, ваэи индрда-йина гар'ана хуэйӀэ т'эмэри ьЬгинэ ь'этан 225 тонныйи. Хилирхуэйкьре Латвиае Антен Батрулие жь чар Ь'эзэр хилира зедэтЬр к'ьвше у ч'эслиги дэ-лэте кьр. Сала Ь'эвтсланейӀэ сьсйада ээи борщдьри ьЬдаэе сэр хуэ, ваэи жь-ненщ Ь'эзэр хилира нокемтр к'ьвке.

К'ӧбарийа колхоз у совхозед ма—т'эзэвапед лонта у ферма гаэи ьЬгэи, ваэи ненщда Ьэрьи, масала лайиф ни-ьнани милион—милион марэка ь'ьли. чаЧа бь хуэнэьеншаци ӧблъхи Ма-г'эи ьЬкьи бона алтайдайӀэ комунизме.

(Пойхтьи ньйа)

Тейродхчойкьра колхоза гӧнде Калачуге (ноЬ'ийа Артатае) П'. Ьарут'йуйайне сала 1960 вкь Ьэр минискье 98 цек стонт. Ови бона Ь'ӧрмэта цӧр'эт'а ПКТС 22-а борщ ьЬдаэе сэр хуэ, ваэи иеал вкь Ьэр минискье 110 цека бьстинэ.

Шьнлда: П'. Ьарут'йуйан цека цӧт'иеда эи дькэ.

П'АРА ЛИТЕРАТУРАЕ

Зарзанд Дарйан

СƏРҺАТИЙА Һ'ӦБƏКЕ

Кӧр'е Сӧлеман аг'а—Гвидон qиза Басонсə тае т'əне-Шушане хwəр'а нишан дькə. Тӧ нəбежи, Давое Пуг'онси к'əсиб жи ч'ə'в бəри Шушане дайə. Дьготьн Шушане жи wе звьстане, шəвəке тотька шор' харийə у хəwнеда Даво ав дае. Ле wе к'е qиз бьда Даво? Нə наве wи һəбу, нə жи п'аки мал-һ'але wи һəбу. Шəва нишание Давое бəлəнгаз эваре һ'əта сбе сəр к'ӧлəка Р'ушананс дьминə. Даво жь к'ӧлəке Шушане, хəмла wе дьнһер'ə, к'ьзин жь дьле wи те. Бəрбанге п'ор-п'ошман вадьгəр'ə у те мале.

Сӧлеман аг'а т'ьвдарəке дə'wəте дьбинə, wəки пайизе, пəй бедəрар'а бука хwə бинə мале. Ле Даво жи сəре хwə һьлтинə, дьчə Бəк'уе, wəки дьлк'əтийа хwə мала хəлqеда нəбинə.

Ле ӧса дьqəwьмə, wəки дə'wəт нае сəри. Р'ожəке Шушан у qизед гӧнд дьчьнə ч'ие п'ьнщар'е, Шушан qəйеда дьк'əвə дьһ'ьнщьр'ə. Шушане нивмьри тиньнə мале. Шəш мəһа дьк'əвə нав щийа, ле wəхта р'адьбə, льнгəки wе р'əqдьбə, льнге дьне жи нагһижə ə'рде... Ле дьнһер'и, диса əw qиза бəрейə бəдəwə, ле wəхта р'е дьчə, те бежи, əвə, wе сəр к'елəкəкеда wəлгəр'ə. Чь дьхwəзи бежə, Гвидон жьна ӧса нахwəзə у Сӧлеман нишание пашда дьхwəзə. Бошонс Гево кəр'ə-кəр' гӧстилке пашда дьшинə. Шəв, р'с һесьр жь ч'ə'ве Шушана бəлəнгаз хали набьн, шəрма дьк'əвə мал у дəрнае дəрва.

Əw дəнг дьчə, дьгһижə Бəк'уе. Даво пе дьһ'əсə, wəки һ'ал-һ'əwал əвə, Шушан qəйеда к'əтйə, сəqəт буйə у Гвидон жи нишаниа хwə вəгəр'андийə. Даво иди гəлəки дӧшӧрмиш набə, бь п'əре qазьнща хwə гӧстилкəке дьк'ьр'ə у һайда, мале тӧ к'ӧйи, əз һатьмə тə.

Пуг'и ə'щебмай дьминə:

—Пи Даво, чь qəwмийə, тӧ чьма һати?

Даво дьбежə:

—Əдə, гəрəке һун мьн бьзəwщиньн.

—К'е тəр'а бьхwəзьм?

—Бошонс Шушане...

Пуг'и хwə кəр' дькə, ле дйа wиьнка Т'анго сəр кӧр' һерс дьбə:

—Əw мə кембу. Qиза нишанйа wе вəгəр'андьнə, сəqəт—суqəт əз наһельм бе qап'йе мьн. Мə нава гӧндда нəкə р'овəт. Ле Даво гӧһ наде, дьбежə:

—На кӧ нəбуйə, əз Шушане дьхwəзьм.

Пуг'и дьнһер'ə, илаща wи дəсте кӧр'да т'ӧнə, кӧр' гəлəки бəр хwə дьк'əвə, р'адьбə, дьчə хwəзгиние Шушане. Бошонс Гево, кӧ пешие нəдьхwəст наве мала Пуг'онс сəкьра, пер'а—пер'а qайил дьбə у гӧстилке дькə т'лийа кəч'ьке. Эварəке жи бе дəф, Шушане кəр'ə-кəр' тиньнə мала Пуг'онс.

Сбəтьре гӧндда, к'е кӧ сəдькə, бавəр накə. К'е дитйə мəри сева кӧ хəлqе гəзəк лехстийə, гртйə wеда авитйə, жь ə'рде һьлдə? Чь наминə бəла вəкьн. Гва, кӧ к'əшише Тат'еве к'аг'əз кьрйə у ч'ə'ве Даво дайə гьредане, дйа Шушане хwəлийа һ'əвт зиарəта һьлдайə кьрйə нава аве у зə'ве хwə дайə хwəрьне, гва кӧ жь бира нəфта Бəк'уе щьн дəрк'əтьнə у к'əтьнə зьке Даво, һəй жи пер'а к'ламе т'ьр'анə сəр wан дəрдьхьн у дьстрен. Алики жи ьнка Т'анго насьт'ьрə, һ'əвт говəк баве Бошонср'а дьдə хəбəра, нфьр'иафьр'ийа Шушане дькə, п'ьрзка сəр зьмане wе «мəймахə» у кəч'ька бəлангаз дьдə грйандьне.

Даво дьнһер'ə һа нəбə, р'оже наднə сəре wи, жьна wи жь дест дьчə, шəвəке жи һəспе сйар дьбə, Шушане даве т'əркийа хwə у бей мале жь гӧнд дур дьк'əвə. Пуг'и һьндьки дьминə щнак'əвə, сəре хwə дьхə, ле ьнка Т'анго бəр дьлда те у дьбежə:

—Əвде хӧде, чь хwəда дьшəwьти, бьрйə Тат'еве, wəки дер мəймаг'е wе qəнщкə.

Р'ожəке-дӧда-сьсйа сəбр дькьн, т'ӧнə кӧ т'ӧнə. Р'ожа чара һəсп бехwəйи вадьгəр'ə мале. Т'əзə шин у гри дьк'əвə нава wана. Пуг'и у Гево гəлəки дьгəр'ьн. Дьчьнə Мег'рие у Сисиане. Дьгһижнə Тат'еве. Насе хwəйə Бəк'уе дьпьрсьн, т'ӧ щийа набиньн. П'орп'ошман вадьгəр'нə мале. Гӧндда һəр йəк хwəр'а глики дьбежə, ле т'əмам к'ӧтасие тен сəр wе фькре, wəки Даво у Шушан wəхта жь Тат'еве вəгəр'ийанə, хwə qəйеда авитьнə, мьрьнə. Чəнд р'ожа де, баве wана шине дькьн, дереда хера wана дьдьн, бьн qəйеда щики п'ак кəвьре келка wан датиньн у һ'əму тьшт һеди-һеди жь бира wан дьчə.

⁂

Пəй ве дəрер'а се-чар сал дəрбаз дьбьн, р'ожəкə паизейə хwəш Даво у Шушана сəрда-п'еда хəмьланди бь фьрхуне тенə мале. Wəхта əw нава гӧндр'а дьчьн кəс wана нас накə. Wе фькра к'ер'а дəрбазбуйə, wəки мəри дькарьн жь wе дьне вəгəр'ьн. Пуг'и у ьнка Т'анго һьнəк мабу щнак'əвьн. Ьнка Т'анго ньзам жь шабуна, йане жь тьрсе дьхəр'ьqə, аве сəрч'ə'ве wе дьр'əшиньн, дəсте хwə дькьн дьле wе, wəхта сəр һ'ьше хwəда те, дьзикава дӧə'а дькə, тьрсə-тьрс дəсте хwə дьдə п'еша дере Шушанейи һəвьрмьш, чька бьнһер'ə, р'астə...

Гӧнд т'жи мала Пуг'онс дьбə. Ле һун набежьн Даво у Шушан жь wе дьне һатьнə!.. К'е кӧ дьһат, дьзикава р'ьнд дина хwə дьданə һəрдӧа, авьр'и дьдане, дəсте хwə дьданə сəр пьшта һəспа, фьрхун к'аш дькьрьн. Пира пə'ние Даво у Шушане дьнһер'ин у ч'ə'ве хwə һəвр'а дьqрпандьн. На, дəрəw нинə, əwьн кӧ һəнə.

Пуг'и ч'елəке шəрже дькə, дəфе, зӧр'не тинə у гӧндда к'ефəкə мəзьн саз дькə. Wəхте wə'де р'əqасе те, ведəре т'əзə те бира ьнка Т'анго, wəки бука wе сəqəтə у бəр хwə дьк'əвə. Диса гӧнде хəбəрдə у əwе ббьн гӧште нава драна. Qизе бе ə'бур wе мəт'əлока бəр хwə дəрхьн у бавежьнə сəр wан. Ьнка Т'анго нава ван хйалада бу, гава Даво ньшкева дəрк'əт, тьрьнги лист у гази Шушане жи кьр, wəки əw жи бе близə... Т'əмам кəр' бун у һивие ман, чька паше wе чь бьqəwьмə. Һəбə-т'ӧнəбə гəдə сəрхwəш буйə у биркьрийə, wəки жьна wи... Ьнка Т'анго дьхwəзə ə'рд бьqəльшə əw теда һəр'ə харе у wе сосрəтие бəр ч'ə'ве хwə нəбинə. Пуг'и ч'ə'ве хwə гəдə щьну дькə, дəсте хwə давежə п'еша wи, дьк'ьшинə у дьхwəзə wи бьдə qандьрмишкьрьне, кӧр'о, əw чь шӧхӧле тəйə, хwə мə нава гӧндда наки р'овəт. Ле Даво гӧһ наде, сəре wи гəрмбуйə, тьштəк бəр ч'ə'ва нае, п'еша Шушане дьгрə у дəртинə мəйдана р'əqасе. Дə те мəсqəра нһа ббини. Дьбə п'ирqəп'ирqа мəрие лаqьрдчи у гӧе һəвда дькьнə п'ьстə-п'ьст «ай сəqəте нһа бьр'əqьсə, һа..!». Пуг'и у Бошонс Гево мьринə, нəч'ə'лкьринə. Qə на Шушане нəлиста. Р'астə, əw һ'əвəки назие хwə дькə, ле дьле wе дьхwəзə бьр'əqьсə.

Ай тəр'а ə'щеба гран, Шушан ньшкева жь щие хwə р'адьбə у дьр'əqьсə... Жь ə'щебе у шабуне дəве т'əмама вəкьри дьминə. Əw qиза, кӧ wəхте р'евачуйине тəе бьгота wе сəр к'елəкəкеда wəлгəр'ийа нһа ноли карəкə хəзала чьнгин к'əтие, дəсте хwə бь назькиназдари сəр сəре хwəр'а дьбə, тинə, һəй бəр бь ви али те, һəй бəр бь wи али дьчə, сфəте wе жи ноли р'ое шəwq вадьдə. Т'əмам стуе һəвр'а дьчьн. Гево бандьдə, кəч'ьке дьгрə, һ'əмез дькə. Т'анго дьле хwəда дӧə'а дькə, wəки мьлйак'əте храбие wе дəре нəqəсьдə у тьрсə-тьрс незики буке дьбə, Сӧлеман аг'а жи, wəки wедəре һазьр бу, гӧһе р'успие гӧндда дькə п'ьстə-п'ьст, wəки əwана Даво у Шушан ниньн, щьньн, wана бьгрə...

Даво wе дəме дəф у зӧр'не дьдə кəр'кьрьне, бəр гӧндийа дьсəкьнə у дьбежə:

—Гəли гӧндийа, ə'щебмайи нəминьн, əз у Шушан чунə бəр һ'əвт зиарəта, мə дӧə'а хӧде кьр, һ'əтани кӧ льнге Шушане к'əтə щи у дуз бу. Ахьр, гəли гӧндийа һ'ьзкьрьн тьштəки зорə, əw сəqəта, мəймаха наһер'ə,—Даво һа дьбежə у дəсте Шушане дьгрə у əw щарəкə майин жи дьр'əqьсьн. Сəqəтийа чь, мəймахйа чь! Чаwа карəкə хəзала. К'ьнще һəвьрмьш жи ӧса ле теп, тӧе бежи qиза п'адшейə.

—Даво тə һ'əлалбə!

—Хwəде алие эвинтийа һ'əлалайə!

—Бра һун хwəйкьрие хwəде бьн,—ви али, wи али дӧə'а wана дькьн.

Иди Сӧлеман аг'а т'ə'мул накə, сəре хwə дькə бəр хwə, дьһелə дьчə.

⁂

Əм сəр к'еране бəр дəре к'иләре р'уньшти гӧһе хwə дьдьн Давое кали нобəдар. Əw бь хwə мерхасе ве сəрһатие-Пуг'онс Давойə. Нһа калəки һ'əвтесали сəрхwəйə.

Əз же дьпьрсьм:

—Ле Шушан һəйə?

—Һəйə,-Давое р'успи щаба мьн дьдə.—Нһа, əм кӧ чунə мале, те ббини.

—Ле тə чаwа льнге wейə сəqəт qəнщкьр,-əз диса же дьпьрсьм.

Давое р'успи вадпəшьрə.

—Демəк, тӧ баwар наки, wəки əм чунə бəр һ'əвт зйарəта?

—На, əз баwар накьм. Дьбə тə бьрйə Бəк'уе, сəр дохтра.

Дохтре чь? Чь qəwми бу, wəки мьн ббьра? Дьле кəч'ьке нəк'əтьбу Гево, əwе жи qəстбəндə хwə сəqəт данибу... Мьнр'а жи нəготьбу.

Жь əрмəни т'əрщмəкьр **Ə'мəрике Сəрдар**

ФР'НДƏ

Шəбəqе зу, һе тəйр у ту хəwеда,
Фр'ндəке п'əр' вəдабу һəwеда:
Һəла си бу, кəр'асибу, т'ӧ мəри
Тьрса сəрме дəрнəдьк'əт бəр дери.
Ле фр'ндə һел ббу жор мина стəйр,
У ль ə'рше ə'змин тə'ве дабу сəр!..
мьн кӧ əw дит—п'əнще р'ое ле нəдир,
Wəт'əн, диса wе һьнге тӧ һати бир,
Тӧ һати бир у ə'wлəде тə ə'фат,
Кӧ нəтьрсийəн т'ӧ ог'ьрма, т'ӧ щəфа:
Хwə данə бəр дəрбе гран, дəрбе зор
У кинани wе фр'ьнде һел бун жор,
...Ləма иро п'əнще тə'ва ə'мре гəш
Тəр'а бунə хəмла бука, бунə р'əwш!..

Ферике Усьв

Шагьртед мəк'т'əба гӧнде Воскевазей орт'ə (нəһ'ийа Аштараке) бона дəрсе хwə дһа р'ьнд һинбьн, т'ьме лабораториаеда щер'бандьна дькьн.

Шьклда: шагьрт лабораториа к'имиае щер'бандьна дькьн.

ЩВАТА СЕКСИА НВИСК'АРЕД К'ӦРДАЙƏ СОВЕТИЕ

Чəнд р'ож пешда мала нвиск'ара бу щвата сексиа нвиск'аред кӧрдайə советие. Гəлəк нвиск'ар, хwəндк'ар у wəк'илед интелигенсиа к'ӧрда һатьбун щвате. «Дəрһəqа поэмед нвиск'ара к'ӧрда»-да Ə'мəрике Сəрдар даклад да.

Пəй дакладер'а һəвалед Сəмəнд Сьбəндов, Хəлил Мурадов, Ə'рəб Шамилов, Qачахе Мрад, Һ'əщие Щнди, Ш... һ'əсəн, Сутое Qəрəман, Əмине Ə'мəре у ед майин хəбəрдан.

Дакладчи у һəвалед жоре к'ьвш... чаwа дəрһəqа дəстанинада, ӧса жи дə... һəqа кемасиед поэмед нвиск'арада ... бəрдан.

Ш. Əшьр

ЧУНƏ ПРАКТИКА ДƏРАНИНЕ

Бона чекьрьнəкə һ'əвтсалиейə т'əзə завода т'елед һəвьрмьшə нəт'əбийəти бь кадред башва бьднə р'азикьрьне wəкə 90 хwəндк'аред хwəндьнхана дəстчеханейə п'ешəк'арие техникие 15-е феврале жь Кировакане чунə бажаре Серпуховое сəба завода т'еле һəвьрмьшə нəт'əбийəтида практика хwəйə дəранине дəрбазкьн.

15-е феврале 50 хwəндк'аред хwəндьнхане, кӧ чар мəһ бəре чубунə wе заводе, вəгəр'йанə Кировакане.

(АƏТ')

БОНА ҺЕСАБУНА ХƏБАТК'АРА

Ван рожа п'алə у qӧльхчиед совхоза Арташаване ль нəһ'ийа Аштараке п'е к'ешəкə т'əзə стəндьн. Авана п'ала авайе култураейи дӧqати данə хəбате. Qате дӧдада сəра щие 250 мəрие к'т'ебханə, сəра хwəндьне, от'ахед ... тьке у мəщалед майин һəнə.

Авайе клубейи т'əзəчекьри wе ... щале бьдə п'ала, wəки əwана w... хwəйи аза дһа бь һ'əwəск'ар дəрбаз... Qате йəкеда нвисханə у һ'əсабда... совхозейə.

Авайида ӧса жи нqьтка ки... стасионар һəйə, йа кӧ һəрт'ьм wе ... ношкьла нишани п'алə у qӧльхч... бькə.

С. Һовһанниси...

Р'едактор **МИРОЕ ƏСАД**

Адреса редансиае: Ереван, проспекта Ленин №25. Телефон: редантор-2-52-41, к'атьбе щабдар- 2-83-80, сəрwеред п'ара-2-07-78.

Типография № 2 Главного управления издательства и полиграфической промышленности Министерства культуры Армянской ССР. Кнуняица, № 8. ВФ 0691